

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη χορήγηση εγγύησης της Κοινότητας στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για ζημιές σε ειδικά δάνεια που αφορούν την εκτέλεση επιλεγμένων περιβαλλοντικών σχεδίων στο τμήμα της Λεκάνης της Βαλτικής Θάλασσας που ανήκει στη Ρωσία, στα πλαίσια της Βόρειας Διάστασης

(2001/C 240 E/35)

COM(2001) 297 τελικό — 2001/0121(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 6 Ιουνίου 2001)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 308,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η Βόρεια Διάσταση εγκαινιάστηκε στις 10-11 Δεκεμβρίου 1999 από το Συμβούλιο του Ελσίνκι, το οποίο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόγραμμα δράσης για τη Βόρεια Διάσταση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα τον Ιούνιο του 2000 ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης για τις εξωτερικές και διασυννοριακές πολιτικές της ΕΕ κατά την περίοδο 2000-2003. Η Βόρεια Διάσταση καλύπτει γεωγραφικώς την περιοχή από την Ισλανδία προς δυσμάς μέχρι τη Βορειοδυτική Ρωσία και από τη Νορβηγική Θάλασσα, τη Θάλασσα Μπάρεντς και τη Θάλασσα Κάρα στο Βορρά μέχρι τη νότια ακτή της Βαλτικής Θάλασσας.
- (2) Η Βόρεια Διάσταση επιδιώκει την επίλυση των ειδικών προβλημάτων περιφερειακής ανάπτυξης της Βόρειας Ευρώπης. Στα προβλήματα αυτά περιλαμβάνονται οι δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες, οι μεγάλες αποστάσεις, οι ιδιαίτερα μεγάλες ανιότητες του βιοτικού επιπέδου, περιβαλλοντικές προκλήσεις που περιλαμβάνουν προβλήματα διαχείρισης των πυρηνικών αποβλήτων και των λυμάτων, καθώς και ανεπαρκή μεταφορικά δίκτυα και δίκτυα διέλευσης των συνόρων. Έχει σκοπό να εντίνει τη διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών και περιοχών στη Βόρεια Ευρώπη.
- (3) Η περιβαλλοντική κατάσταση στη Βορειοδυτική Ρωσία παραμένει πολύ δυσχερής. Υπάρχει βαριά κληρονομιά περιβαλλοντικής υποβάθμισης, στην οποία δεν μπορεί να αντεπεξέλθει οικονομικά η παρούσα κυβέρνηση της Ρωσίας, ούτε και οι χρήστες των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας μέσω της επιβολής δασμών λόγω του ακόμη σχετικά χαμηλού επιπέδου αγοραστικής δύναμης του πληθυσμού. Έτσι δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί επικίνδυνα διασυννοριακά περιβαλλοντικά μελανά σημεία που προέρχονται από τη Βορειοδυτική Ρωσία. Τα απόβλητα 3,5 εκατομμυρίων ατόμων στην περιοχή της Πετρούπολης εξακολουθούν να χύνονται με μερική μόνο επεξεργασία στη Βαλτική, ενώ ανάλογη κατάσταση επικρατεί και περίξ του Καλίνινγκραντ. Τεράστιες χωματερές τοξικών αποβλήτων απειλούν τα υπόγεια ύδατα.

(4) Η Ένωση στηρίζει ήδη ορισμένα περιβαλλοντικά σχέδια στη Βορειοδυτική Ρωσία με επιχορηγήσεις από το πρόγραμμα ΤΑCIS. Λόγω της ανάγκης επείγουσας ενίσχυσης της περιβαλλοντικής προστασίας της περιοχής έτσι ώστε να προληφθεί μεγαλύτερη διασυννοριακή ζημία, δικαιολογείται η αύξηση της στήριξης εκ μέρους της Κοινότητας μέσω περιορισμένων δανείων της ΕΤΕπ. Η συμμετοχή της ΕΤΕπ θα εντίνει τον αντίκτυπο των κοινοτικών δράσεων, όχι μόνο με τον πολλαπλασιασμό των διαθέσιμων κεφαλαίων, αλλά και μέσω της επαγγελματικής ενασχόλησης των ομάδων της Τράπεζας που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των σχεδίων. Η κοινοτική στήριξη θα επεκταθεί με μορφή που θα λαμβάνει υπόψη την ικανότητα των σχεδίων για παραγωγή μετρητών και θα είναι επιστρεπτέα.

(5) Με πρωτοβουλία της Προεδρίας, το Συμβούλιο ECOFIN της 12ης Μαρτίου 2001 εξέτασε σειρά κριτηρίων για περιορισμένη ειδική δράση της ΕΤΕπ που αφορά την εκτέλεση περιβαλλοντικών σχεδίων στη Βορειοδυτική Ρωσία, κυρίως στις περιοχές της Πετρούπολης και του Καλίνινγκραντ. Υπογράμμιστηκε ότι α) τα σχέδια θα αξιολογηθούν από την ΕΤΕπ και τα δάνεια θα εγκριθούν κατά περίπτωση από το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας. Δεν πρόκειται επομένως για εντολή γενικού δανεισμού προς τη Ρωσία· β) τα σχέδια έχουν ισχυρό περιβαλλοντικό στόχο και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ΕΕ· γ) η ΕΤΕπ συνεργάζεται και συγχρηματοδοτεί με άλλα ΔΧΙ προκειμένου να διασφαλίσει εύλογο καταμερισμό του κινδύνου και κατάλληλους όρους· δ) ο συνολικός όγκος των δανείων υπόκειται σε ενδεικτικό ανώτατο όριο ύψους 100 εκατ. ευρώ· ε) η Ρωσία οφείλει να εξοφλήσει τις διεθνείς χρηματοπιστωτικές της υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων των χρεών της προς τη Λέσχη των Παρισίων.

(6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης που συνήλθε στις 23-24 Μαρτίου 2001 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η Ένωση πρέπει να επιτρέψει τη χορήγηση δανείων εκ μέρους της ΕΤΕπ για την εκτέλεση επιλεγμένων περιβαλλοντικών σχεδίων [στη Ρωσία], σύμφωνα με τα ειδικά κριτήρια που αποφάσισε το Συμβούλιο».

(7) Ενδεικνύεται συνεπώς η παροχή εγγύησης προς την ΕΤΕπ που θα της επιτρέψει να υπογράμψει πράξη δανειοδότησης στα πλαίσια της ειδικής αυτής δράσης δανεισμού για την εκτέλεση επιλεγμένων περιβαλλοντικών σχεδίων στο τμήμα της Ρωσίας που βρέχεται από τη Βαλτική, και ιδίως στις περιοχές της Πετρούπολης και του Καλίνινγκραντ. Η εγγύηση που χορηγείται στα πλαίσια της ειδικής αυτής δράσης έχει έκτακτο χαρακτήρα και δεν πρέπει να θεωρείται δεδικασμένο για μελλοντικές ενέργειες. Η ΕΤΕπ δήλωσε την ικανότητα και τη βούλησή της να επεκτείνει δάνεια από τους ίδιους πόρους στη Βορειοδυτική Ρωσία, σύμφωνα με το καταστατικό της.

- (8) Το ανώτατο όριο της κοινοτικής εγγύησης στα πλαίσια της παρούσας δράσης ανέρχεται σε 100 εκατ. ευρώ. Προκειμένου να ενισχυθεί ο αντίκτυπος αυτής της συγκριτικά μικρής δράσης, η δράση εστιάζεται σε σχέδια που εντοπίζονται στο τμήμα της λεκάνης της Βαλτικής που ανήκει στη Ρωσία.
- (9) Η Περιβαλλοντική Εταιρική Σχέση της Βόρειας Διάστασης (ΠΕΣΒΔ) θα θεσπίσει ένα πλαίσιο για τον καθορισμό προτεραιοτήτων που θα περιλαμβάνουν την Επιτροπή, διμερείς και πολυμερείς χορηγούς, τα ΔΧΙ και τις ενδιαφερόμενες χώρες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο.
- (10) Σύμφωνα με την απόφαση 2000/24/ΕΚ⁽¹⁾ του Συμβουλίου χορηγείται στην ΕΤΕπ συνολική κοινοτική εγγύηση 65 % για ζημιές σε δάνεια που αφορούν την εκτέλεση σχεδίων εκτός της Κοινότητας (Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, χώρες Μεσογείου, Λατινική Αμερική και Ασία, καθώς και Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής).
- (11) Στις 2 Δεκεμβρίου 1996, το Συμβούλιο ενέκρινε τα συμπεράσματα σχετικά με τις νέες ρυθμίσεις εγγυήσεων για δανειοδοτήσεις της ΕΤΕπ σε τρίτες χώρες, βάσει των οποίων εγκρίνεται συνολική εγγύηση χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ περιοχών και σχεδίων, και γίνεται δεκτό ένα καθεστώς καταμερισμού του κινδύνου. Βάσει του καθεστώτος αυτού, η ΕΤΕπ πρέπει να εξασφαλίσει επαρκείς εγγυήσεις τρίτων για εμπορικούς κινδύνους, αφού η δημοσιονομική εγγύηση καλύπτει μόνο πολιτικούς κινδύνους.
- (12) Η συνολική εγγύηση η οποία καλύπτει τη γενική εντολή εξωτερικού δανεισμού της ΕΤΕπ που θεσπίζεται στην απόφαση 2000/24/ΕΚ πρέπει επίσης να εφαρμοστεί στην ειδική δράση δανεισμού της ΕΤΕπ στη Ρωσία στα πλαίσια της Βόρειας Διάστασης. Οι πιστώσεις που ανοίγονται βάσει της απόφασης αυτής πρέπει να τύχουν της γενικής εγγύησης που ορίζεται στην απόφαση 2000/24/ΕΚ. Λόγω του ειδικού χαρακτήρα της δράσης, η ΕΤΕπ δεν καλείται να ζητήσει καταμερισμό του κινδύνου μέσω μη κυβερνητικών εγγυήσεων.
- (13) Ο χρόνος έχει τεράστια σημασία για την υλοποίηση της παρούσας απόφασης. Παρίσταται επείγουσα ανάγκη περιβαλλοντικών επενδύσεων στο τμήμα της Ρωσίας στη Βαλτική.
- (14) Για το σκοπό έκδοσης της παρούσας απόφασης, οι μόνες εξουσίες που προβλέπονται από τη συνθήκη είναι εκείνες που ορίζονται στο άρθρο 308.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Στόχος

Η Κοινότητα χορηγεί στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής «η ΕΤΕπ») εγγύηση για όλες τις μη ληφθείσες αλλά καταβλη-

τές πληρωμές για πιστώσεις χορηγούμενες σύμφωνα με τα συνήθη κριτήριά της, για επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται δυνάμει της ειδικής αυτής δράσης δανεισμού στο τμήμα της λεκάνης της Βαλτικής Θάλασσας που ανήκει στη Ρωσία, στα πλαίσια της Βόρειας Διάστασης. Τα επιλέξιμα σχέδια έχουν ισχυρό περιβαλλοντικό στόχο και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ΕΕ.

Άρθρο 2

Ανώτατο όριο και προϋποθέσεις

1. Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων που θα χορηγηθούν ανέρχεται σε 100 εκατ. ευρώ ή το ισοδύναμο του ποσού αυτού.
2. Η κοινοτική εγγύηση όσον αφορά τις πιστώσεις της ΕΤΕπ που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης λαμβάνει τη μορφή επέκτασης της συνολικής κοινοτικής εγγύησης ύψους 65 % που χορηγείται στην ΕΤΕπ δυνάμει της γενικής εντολής εξωτερικού δανεισμού, όπως θεσπίζεται στην απόφαση 2000/24/ΕΚ.
3. Τα σχέδια που χρηματοδοτούνται από δάνεια που καλύπτει η εγγύηση πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:
 - Το κριτήριο επιλεξιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 1·
 - Συνεργασία και συγχρηματοδότηση από την ΕΤΕπ και άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να εξασφαλιστεί εύλογος καταμερισμός του κινδύνου και κατάλληλοι όροι·
4. Η ΕΤΕπ υποβάλλει σχέδια για έγκριση μόνον εάν η Ρωσία τηρήσει τις διεθνείς χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, περιλαμβανομένων των οφειλών της προς τη Λέσχη των Παρισίων.
5. Το διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕπ, δυνάμει του άρθρου 18 του καταστατικού της Τράπεζας, εγκρίνει κατά περίπτωση κάθε δάνειο που καλύπτεται από την κοινοτική εγγύηση.
6. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 1, παράγραφος 3 της απόφασης 2000/24/ΕΚ.

Άρθρο 3

Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της υποβολής εκθέσεων δυνάμει της απόφασης 2000/24/ΕΚ του Συμβουλίου, ενημερώνει κάθε χρόνο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις πράξεις δανειοδότησης που εκτελούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης και υποβάλλει, ταυτόχρονα, εκτίμηση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και το συντονισμό με μεταξύ των Διεθνών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων που ενέχονται στα σχέδια. Οι πληροφορίες που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο περιλαμβάνουν αξιολόγηση της συμβολής των χορηγούμενων στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης δανείων στην εκπλήρωση των στόχων της Κοινότητας στα πλαίσια της Βόρειας Διάστασης.

Για τους σκοπούς που αναφέρονται στην πρώτη υποπαράγραφο, η ΕΤΕπ διαβιβάζει στην Επιτροπή τις κατάλληλες πληροφορίες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 9 της 13.1.2000, σ. 24.

Άρθρο 4

Διάρκεια

Η παρούσα εγγύηση καλύπτει δάνεια που συνάπτονται εντός τριετίας από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Η περίοδος αυτή παρατείνεται αυτομάτως επί εξάμηνο εάν, κατά την εκπνοή της τριετίας, το ποσό των συναφθέντων δανείων υπολείπεται του ποσού που ορίζεται στο άρθρο 2 ως ανώτατο όριο.

Άρθρο 5

Τελικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ την ημέρα δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
2. Η ΕΤΕπ και η Επιτροπή θέτουν τους όρους βάσει των οποίων χορηγείται η εγγύηση.